

Dr hab. n. med. Iwona Sarzyńska-Długosz
Oddział Rehabilitacji Neurologicznej
II Klinika Neurologii
Instytut Psychiatrii i Neurologii
02-957 Warszawa, ul. Sobieskiego 9
Tel. 501 433 321
e-mail: isarzyńska@ipin.edu.pl

Warszawa 14.08.2023

Ocena rozprawy doktorskiej

Lekarz Małgorzaty Tyślerowicz

pt.: „Ocena skuteczności leczenia dystonii szyjnej toksyną botulinową pod kontrolą USG”

dla Rady Nauk Medycznych Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w Gdańsku

Uzasadnienie wyboru tematu

Idiopatyczna dystonia szyjna, będąca najczęściej występującą postacią dystonii ogniskowej, jest jednostką chorobową, która ze względu na swoją epidemiologię i różnorodność prezentacji klinicznej często jest niewłaściwie lub późno zdiagnozowana. Chorzy z odroczeniem otrzymują właściwą pomoc, a wszystkie objawy nie leczonej dystonii szyjnej mogą prowadzić do niesprawności i mają wpływ na życie rodzinne, społeczne i zawodowe osób chorych. Prowadzą one do pogorszenia stanu funkcjonalnego chorych oraz upośledzenia ich aktywności i uczestnictwa. Pomimo stałego postępu w zakresie rozwoju leczenia metodami zabiegowymi, złotym standardem terapii pozostają systematyczne iniekcje toksyny botulinowej. Pomimo, iż jest to podstawowa i skuteczna metoda leczenia, jej efektywność w wielu przypadkach jest niewystarczająca. Aby zwiększyć skuteczność i bezpieczeństwo terapii eksperci zalecają podawanie toksyny botulinowej pod kontrolą EMG lub USG. Jednak ze względu na złożoność obrazu klinicznego oraz brak dostępności precyzyjnego narzędzia jednoznacznie oceniającego stopień poprawy uzyskanej po leczeniu, dowody naukowe potwierdzające przewagę leczenia dystonii szyjnej wykonując iniekcje toksyny botulinowej pod kontrolą USG nad podaniem w oparciu o punkty anatomiczne, nie są w pełni wystarczające. Z tego powodu wybór tematu rozprawy lekarz Małgorzaty Tyślerowicz należy uznać za właściwy. Przeprowadzona zaś ocena wpływu leczenia dystonii szyjnej za pomocą toksyny botulinowej podawanej pod kontrolą USG może mieć istotne znaczenie poznawcze, jak i ważne implikacje praktyczne.

Ocena formalnej strony pracy

Oceniana rozprawa ma 37 numerowanych stron wraz z piśmiennictwem. Opracowana jest według wzorca obejmującego: tytuł, wykaz stosowanych skrótów, wstęp, cele pracy, wykaz publikacji wchodzących w cykl, materiał i metody, omówienie publikacji stanowiących cykl, wnioski, bibliografia, streszczenie w języku polskim oraz streszczenie w języku angielskim. Na kolejnych 24 stronach rozprawy (bez numeracji) zamieszczono publikacje włączone do cyklu.

Łącznie z pracą dostarczono także 11 stron pisemnych oświadczeń współautorów wskazujących, na istotny indywidualny wkład lek. Małgorzaty Tyślerowicz w opracowywaniu koncepcji, wykonywaniu części eksperymentalnej, opracowaniu i interpretacji wyników oraz przygotowaniu poszczególnych manuskryptów.

Tekst dysertacji poprzedzony jest wykazem skrótów stosowanych w pracy. Należy nadmienić, że jeżeli w wykazie skrótów dla dystonii szyjnej jest przyporządkowany skrót DS, to w dalszej części pracy nie należy wykorzystywać skrótu CD (cervical dystonia) – str. 17. W mojej ocenie dobrą praktyką jest także przedstawienie pełnego rozwinięcia skrótu po raz pierwszy użytego w tekście, nawet jeśli takie rozwinięcie przedstawiono w wykazie skrótów.

Ocena merytoryczna pracy

Wstęp został napisany zwięzłym i prostym językiem oraz zawiera niezbędne dane wprowadzające czytelnika rozprawy w analizowane zagadnienie oraz wyjaśnia, dlaczego Doktorantka podjęła się opracowania właśnie tego tematu badawczego.

W następnym rozdziale Doktorantka przedstawia 3 cele swojej pracy, za jakie przyjmuje:

- analizę czynników wpływających na skuteczność leczenia dystonii szyjnej toksyną botulinową ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji Col-Cap oraz czynników pozaruchowych oraz wskazanie działań mogących zwiększyć skuteczność leczenia dystonii szyjnej toksyną botulinową,
- ocenę czy użycie USG jako metody kontroli podania toksyny botulinowej wpływa na skuteczność leczenia dystonii szyjnej w porównaniu z iniekcjami wykonywanymi według punktów anatomicznych,
- wskazanie na przykładzie mięśni trudno dostępnych możliwości dotarcia do nich z użyciem technik monitorujących.

Cele pracy, zostały wskazane jednoznacznie i precyzyjnie. Dobrze byłoby podać także hipotezy badawcze, co obecnie jest już standardem w pracach doktorskich z dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Następnie Lekarka Małgorzata Tyślerowicz przedstawia 3 prace składające się na dysertację. Cykl prac stanowiących podstawę pracy doktorskiej obejmuje artykuły, w których Lekarka Małgorzata Tyślerowicz jest pierwszym autorem i zostały opublikowane w latach 2019-2022 w czasopiśmie z punktacją MEiN, a 2 z nich także z IF:

- praca przeglądowa z czasopiśmiem „Neurologia i Neurochirurgia Polska” o współczynniku wpływu (Impact Factor - IF) 1,621 oraz z punktacją ministerialną MEiN 100 pkt;
 - praca oryginalna z czasopiśmiem „Toxins” o współczynniku wpływu 5,075 oraz z punktacją MEiN 100 pkt;
 - opis przypadku z czasopiśmiem „Tremor and Other Hyperkinetic Movements” z punktacją MEiN 20 pkt.
- Łączny współczynnik wpływu artykułów stanowiących dysertację wynosi 6,696, zaś punktacja ministerialna MEiN - 220 pkt.

W następnym rozdziale Doktorantka przedstawia rzeczowo i poprawnie pod względem stylistycznym materiał i metody wykorzystane w każdej z prac stanowiących cykl.

W kolejnej części pracy Autorka kolejno omawia osiągnięcia badawcze opisane w kolejnych publikacjach na tle aktualnego stanu wiedzy, a właściwie przedstawia skrócone wersje wszystkich 3 artykułów stanowiących cykl. Jednocześnie zapoznając się z wynikami poszczególnych publikacji należy zauważyć, że praca doktorska stanowi zgrabną kompilację tych prac, wskazując, że stanowią one spójny tematycznie cykl.

Zarówno w pracy zawarta jest informacja o istotnym wkładzie Doktorantki w powstanie poszczególnych publikacji, jak i dostarczone wraz z dysertacją oświadczenia współautorów wskazują na znaczący indywidualny wkład Doktorantki w przeprowadzenie badań, zbieranie danych, przygotowanie analizy wyników oraz przygotowanie manuskryptów.

Wnioski zawarte w przedłożonej rozprawie zostały zredagowane poprawnie i stanowią odzwierciedlenie wniosków zawartych w publikacjach.

Piśmiennictwo obejmuje 66 pozycji anglojęzycznych, właściwie dobranych i wykorzystanych, z których większość to prace opublikowane w ostatnich latach. Spis piśmiennictwa jest adekwatny do postawionego problemu badawczego. Należałoby skorygować i ujednoczyć sposób przytaczania poszczególnych pozycji literaturowych tj.: ujednoczyć liczbę nazwisk autorów podawanych, przytaczanie dat publikacji, numerów czasopism, podawanie numerów stron, skorygować pozycję 21 – w przypadku podawania źródeł internetowych należy wskazać adres strony internetowej oraz datę dostępu.

Pracę dopełniają streszczenia w języku polskim i w języku angielskim, które sformułowane są prawidłowo.

Załączone publikacje stanowiące spójny tematycznie cykl zostały opublikowane w czasopiśmie recenzowanych i były poddane szczegółowej ocenie merytorycznej przed dopuszczeniem do publikacji. Wysoko oceniam merytoryczną zawartość złożonych w dysertacji artykułów. Wszystkie prace są napisane w sposób jasny, poprawnym językiem, ilustrowane dobrze opisanymi rycinami, tabelami, zdjęciami i starannie opracowane pod względem edytorskim. Dobór piśmiennictwa zawartego w każdej z prac wskazuje na bardzo dobrą znajomość zagadnienia i merytoryczne przygotowanie Doktorantki do badań.

Dysertacja jest poprawna pod względem językowo-stylistycznym oraz ma nienaganną szatę graficzną. Istotny z punktu oceny pracy jest brak załączonej kopii zgody Komisji Etycznej przy Okręgowej Izbie Lekarskiej w Łodzi z dn. 11.01.2017r. Z obowiązku recenzenta dodam także, że zawsze pomocne jest zamieszczenie pełnej numeracji stron (także nadanie numerów stron poszczególnym stronom artykułów stanowiących cykl), która pozwoli czytającemu na szybkie odnalezienie właściwego fragmentu pracy, który chcemy poddać ocenie. Jednocześnie wskazane jest aby oświadczenia autorów stanowiły integralny element pracy jako załączniki, a nie luźno dołączone do pracy kartki.

Podsumowanie

Reasumując pragnę stwierdzić, że przedłożona do recenzji rozprawa doktorska lek. Małgorzaty Tyślerowicz została przygotowana w formie spójnego tematycznie cyklu 3 artykułów i dotyczy ważnego tematu zarówno z punktu widzenia badawczego, jak i klinicznego tj. zwiększenia skuteczności i bezpieczeństwa terapii toksyną botulinową dystonii szyjnej.

Przedstawiona do recenzji praca doktorska wskazuje, że lek. Małgorzata Tyślerowicz była bardzo dobrze przygotowana merytorycznie i praktycznie do podjęcia badań naukowych w obranym temacie. Z dużym uznaniem należy przyjąć, że Doktorantka podjęła pracę badawczą w tym obszarze, zastosowała poprawną metodologię badań i uzyskała interesujące wyniki (praca 1 i 2). Jednocześnie wykazała się olbrzymimi umiejętnościami praktycznymi jako lekarz wykonujący procedury lecznicze (praca 2), w tym - unikalnymi w skali całego kraju (praca 3).

Przedstawione wcześniej drobne uwagi mają charakter marginalny i nie wpływają na moją wysoką ocenę merytoryczną dysertacji, ani nie umniejszają znaczącej wartości przedstawionej mi do recenzji pracy doktorskiej.

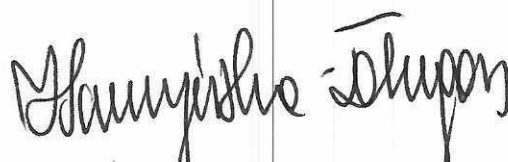
Przygotowana przez Lekarkę Małgorzatę Tyślerowicz rozprawa doktorska zdradza gotowość do kontynuacji dalszej samodzielnej pracy naukowej.

Celem rozprawy doktorskiej jest m.in. wykazanie się: posiadaną wiedzą teoretyczną kandydata w danej dyscyplinie naukowej oraz zdolnością do przeprowadzenia pracy naukowej pod kierunkiem,

w szczególności umiejętnością zaplanowania i realizacji badania oraz wyciągnięcia wniosków z uzyskanych wyników.

W mojej ocenie, recenzowana praca doktorska, przygotowana przez Panią Lekarz Małgorzatę Tyślerowicz pt. „*Ocena skuteczności leczenia dystonii szyjnej toksyną botulinową pod kontrolą USG*” spełnia wszystkie wymogi stawiane rozprawom doktorskim i odpowiada kryteriom określonym w art. 187 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 ze zm.).

Zwracam się do wysokiej Rady Nauk Medycznych Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w Gdańsku o przyjęcie rozprawy i dopuszczenie lek. Małgorzaty Tyślerowicz do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Dr hab. n. med. Iwona Sarzyńska-Długosz
specjalista neurolog
specjalista rehabilitacji medycznej
5959532